

Nenasilje i nasilje

Postoji više načina da se neko ubije.
Može se nekome zabiti nož u trbuh,
nekome oduzeti hleb od usta,
nekoga od bolesti ne izlečiti,
nekoga strpati da živi u lošoj kući,
nekoga u samoubistvo naterati,
nekoga radom izmrcvariti,
nekoga u rat povesti itd.
Tek ponešto od svega toga je zabranjeno u našoj državi.
Bertolt Brecht -

Gore navedeni citat Bertolta Brechta govori o nasilju u društvu, koje u krajnjoj liniji može imati i smrtno posledica, a pri čemu je teško definisati jednu osobu ili institucija koja je uzrokovala i počinila nasilje. Sa strukturnim nasiljem se susrećemo u svakodnevnom životu, počevši od apoteke u kojoj se ne može naći preko potreban lek, preko ljudi koje prose na ulici zato što nemaju druge mogućnosti da prežive, sve do diskriminacije u tramvaju ili na šalteru zato što se koristi različit dijalekt ili jezik.

Kakvu odgovornost pritom imaju sugrađani onih ljudi nad kojima se vrši nasilje, a koji ništa ne čine da se ono spreči?

Norveški mirovni istraživač Johan Galtung je uveo pojmove direktnog, strukturnog i kulturnog nasilja. Njegova kategorizacija nasilja u skraćenoj formi izgleda ovako:

POJAM NASILJA

po Johanu Galtungu

Direktno ili personalno **nasilje** je ono kod kojeg prepoznavamo konkretnog počinioca. Nasilje u kojem nema prepoznatljivog počinioca zovemo **strukturno nasilje**.

Kulturno nasilje zovemo one aspekte kulture koji bivaju korišćeni za opravdanje ili legitimaciju direktnog ili strukturnog nasilja. Ne postoje nasilne kulture, one koje bi u svim svojim aspektima sadržavale nasilje, ali postoje **kulture nasilja** (ugnjjetavanje kroz ideologiju, religiju itd).

DEFINICIJA NASILJA

Nasilje je negativan uticaj na osnovne ljudske potrebe (ili život) koji se može izbeći i koji ograničava potencijalnu mogućnost zadovoljenja tih potreba. Pretnja nasiljem je takođe nasilje.

Osnovne potrebe čoveka su:

- opstanak
- zdravlje i opskrbljenost
- identitet
- sloboda